

לילה על דרך המשי

סיפור

מאת בן-ציון יהושע

א

מן הארובות היתמר עשן סמיך שנדד ברוח והטביע חותמו בפסגות המושלגות. עד מהרה ירד הערב על שְקִי ועלטה שחורה משחור טיילה בסימטאותיה. בבתים דלקו עששיות נפט שלא הרשימו את החשיכה. מי שכל חייו טובע באלומות אור של ניאון, של נברשות ושל מזרקות אור אינו רואה את האור הגנוז שתושבי שְקִי היו מיומנים לראות לאורה של עששית נפט דלוחה.

מכונית הלאדה שלנו, שעשתה את דרכה מבאקו עיר הנפט, עמדה בגבורה בתלאות הדרך ההררית המושלגת שאורכה ארבע מאות קילומטרים, אך המכונית קרטעה דווקא בסימטאות העיירה המרוצפות חלוקי אבנים, כמו הייתה דיליז'אנס בשירות הוד רוממותו.

ההרים המושלגים של הקווקז היו קרן האור היחידה של שְקִי, עיירה אזרביז'אנית על דרך המשי. העיירה הקסומה, שעיקר פרנסתה ייצור משי, השתרעה לה למרגלות המצוקים המושלגים שבין גרוזיה לאזרביז'אן כשגגותיה האפורים משופעים וגדולים ככובע טמבל גמלוני המכסה גם את המצח והעיניים. החאן בחר את אחד המצוקים כמקום מושבו, ביצר אותו בחומה ובשערים ובמרכז העמיד ארמון תענוגות מפואר שחלש על כל חלונות העיירה.

ב

לעת ערב, כשקרניים אחרונות של בין השמשות האירו את הבתים ושמשות הבתים זהרו כוויטראז'ים, ישב החאן במרפסתו ונשם את האוויר הצח שנשב מן הפסגות. לגם תה ירוק מצ'ייניק חרסינה והשקיף אל חלונות נתיניו בטלסקופ סיני, שהעניקו לו אנשי השיירות. הוא בחן את חלונות שְקִי ויותר מכול בחן את נערות העיירה שיצאו לשאוב מי שלגים זכים כבדולח מן המעין הסמוך. משצדה עינו של

החאן נערה ראויה, סריסיו יצאו דחופים כדי להלאים את הנערה לטובת הממלכה וזו הובלה אחר כבוד באפיריון כדי להנעים לחאן את לילות שקי הקרים.

ארמון הקיץ של החאן, המעוטר והמאויר בתמשיחי קיר שכולם עלילות גבורה של חאן, השולט על סחר המשי בדרך המשי ועושה הרבה למען עצמו ומעט למען עניי עירו. לאורחיו ובמיוחד לעלמות החן שחיממו את לילותיו הוא הראה בגאווה את התמשיחים שסיפרו סיפורי מאבק וגבורה של חאן אמיץ שנאבק והביס את אויביו המדומים. הוא הצביע על תמשיחים שתיארו מסעות ציד מול חיות טרף אימתניות, שמהם יצא החאן עטור תהילה וידין על העליונה.

הוויטראז'ים הכחלחלים דלקו לאור השקיעה והסתירו את נשימותיו ואת גניחותיו של החאן, שגם הלילה כבש בתולה נוספת מעיירת ממלכתו. סריסים בעלי זרועות שריריות נשאו אליו אפיריון-מנחה ובו נערה יפהפיה שחלב אמה עודנו על שפתותיה. נושאי פנסים הלכו לפני האפיריון בצעדים מדודים ומאחורי האפיריון השתרכו מתופף ובעל תקיעה שהשמיע נהמות שנענו בבנות קול מן הפסגות המושלגות. מן החלונות המוארים הציצו דיוקנאות דקים של נערות מפוחדות שחששו לגורלן. מי שאיבדה בתוליה קודם זמנה בחיקו של החאן הזקן, השיאוה לזקן ושבע ימים, לנכי יד ורגל ולסתום עין או לשוטה הכפר. מי שאיבדה בתוליה בתעלול של אהבת נעורים, הרי שבבוקר למחרת כלולותיה מצאו את גווייתה מושלכת בהרים המושלגים שכתמי דם ציירו עליהם אות קין. בנות המזל הוכרזו כקדשות שבאו להמתיק את לילם של עוברי דרכים שמצאו מנוחה בקרוואן סאראי או לפחות חיממו את כפות רגליהם של אורחים מזדמנים.

שיירה נוספת עשתה דרכה על דרך המשי. סוס ורוכבו נשמו בכבידות והעלו תימרות של אדים מהבילים אל הלילה הקר שהלך וקפא בצידי דרכים עד שהיו למשטח החלקה אין סופי. הסוסים חלמו על אבוס מלא ושוקת שופעת של מי חיים מתוקים. אנשי הקרוואנים חלמו על צ'יניק חרסינה שבו מהביל תה ירוק. הם ערגו לגלי חום המיתמרים מנסרי עצים ההופכים לאודים עשנים בתוך כוכי השינה. שובל של ריחות עתיקי יומין הותירו אחריהם אנשי השיירות, ריחות של אגדה וחלום, מציאות ודימיון.

ג

מוכרי החלבה, הממתק המוסיף מתיקות לעיירה עגמומית, חיכו לשווא עד חצות ללקוחות שבקושי יכלו לקנות פת לחם בעיר שידעה ימים טובים. לאור עששית נפט ומדורת עצים היו פניהם של אמני החלבה מוארים בתקווה שלקוח מזדמן יפקוד את הכוך ויקנה מן הממתק. הם היו מוכנים להטעים נופת צופים, חינם אין כסף, כל עובר אורח ובלבד שיפקוד את הכוך המתוק. מוכרי החלבה מכרו פעם מגש או שניים ביום ועתה חולפים שבוע ושבועיים והמגש נותר בעלבונו. רק עיניו העגמומיות של חתול זקן משתתפות ביגונו של אמן החלבה. פעם עובדי מפעלי המשי היו פוקדים את חנויות החלבה וממתיקים לעצמם את הלילה היורד, פורסים מן המתוק לבת זוגם וזו כשיכורת אהבה גמלה להם רגעים מתוקים של משי. מסורת אבות בידם והם ממשיכים לייצר את מה שאבותיהם יצרו לפני דורות. ביום שייסגרו את דלתות חנויות החלבה תמות שקי סופית והטעם המר של החיים ימלא אותה ואת קברותיה.

הגברים של שקי ניצבו בתוך החשיכה הכבידה ללא נוע, מכורבלים במעילי חורף כבדים, כצלליות קפואות של בובות שלג שניקרו את עיניהן. צופים בכל צללית של עובר ושב ומתרפקים על העבר, כששיירות פסעו על דרך המשי והובילו אנשים בעלי מידות שחיפשו את החיים המתוקים של עיירת המשי. בצוק העיתים מפעלי המשי נסגרו, עצי התות קמלו והתולעים עברו לבית הקברות הסמוך.

צעדנו בין המהמורות. פילסנו דרך בין הצלליות. פנסי הכיס שבידינו סירבו להבקיע את החשיכה בקרני אור עלובות. צלילים רחוקים של תוף וכלי מיתר ומצלתיים שנקטעו בתרועות אימתניות של חצוצרות מלחמה, נשמעו כנהמות פילים שתעו בדרכם. הקולות הלכו וגברו והתקרבו ויללות החוגגים חזרו באלפי בנות קול מן הפסגות המושלגות. עשרות פנסי רוח התקרבו אלינו בעלטה כאילו היו עיניים לחשיכה. באפיריון ישבו חתן וכלה. מפוחדים מן האתגר שיעמוד בפניהם בעוד שעה קלה. התהלכה נראתה כשיירת מתים קדומה העושה דרכה אל בית הקברות שבמרומי ההר, או מסע אפיריון של בתולה נוספת המובאת אחר כבוד אל הוד רוממותו החאן. הם חלפו על פנינו ועד מהרה הלכו והתרחקו. הצועדים רמסו את השלוליות הקפואות שבצידי הדרך, הקרח נשבר והלילה עמד בפני הזוג הצעיר כתשבץ המחפש את פתרונו.

נהג הלאדה חיפש מקלט לילה למכוניתו ואנו יצאנו לשוטט בעיירה שתשעים קבין של מהמורות ירדו לעולמה.

ד

פרסות הסוסים הלמו בקצב על הדרך המרוצפת חלוקי אבנים. עייפות כבידה הייתה נסוכה על אנשי השיירה שביקשו מנוחת לילה בקרוואן סראיי, פונדק דרכים לאנשי השיירות על דרך המשי. ראש השיירה השפיל קומתו ונכנס מבעד לפשפש, כאילו הגיע למקדש עובדי האש. בבית השער הקביל את פניהם שומר סף שפניו רחבים וחתומים ועיניו קטנות ומתרוצצות כשני עכברים שאיבדו דרכם. שער העץ הכבד נפתח בחריקה של יציאת נשמה והשיירה נבלעה אל תוך הקרוואן סאראי. העכוזים הדואבים נפרדו מהאוכפים באנקת רווחה הדדית והסוסים והפרידות, כאורחים ותיקים היודעים את מקומם, אצו אל האבוס ואל השוקת כדי להחיות את נפשם. אנשי השיירה הפשילו שרוולים ורועדים מן הצינה עמדו בפתחו של בור, מול משאבת מים שחורה שראש לה כפנתר וזנב לה כחתול. הם טלטלו את זנב המתכת עד שהפנתר התרצה ויצק לידם זרם צונן של מי שלגים. הם שטפו את פניהם ואת רגליהם, התעטפו בגלימותיהם והיו מוכנים לתפילת ערבית. היו שפניהם נטו למכה והיו שפניהם נטו לירושלים. עובדי האש שמו פניהם אל אש התמיד במקדש האש 'אָטֶש גִיאָך'. הם הודו לאלוהי השיירות שעשה עימם חסד, העביר אותם במצוקים התלולים מבלי שנפלו לתהום רבה. הם הודו למי שברא עולם, שזימן להם מי שתיה והכין להם מקלט ללינת לילה. המוכסים של החאן עמדו דרוכים לתום התפילה כדי להזין עיניהם באוצרות המופלאים שנשאה עימה השיירה.

המוסלמים והיהודים התפללו כדי יציאת חובה, אלה למכה ואלה לירושלים. הגדילו לעשות עובדי האש, 'אָטֶש-פָּרִס', שפולחנם מלא אור וחום. שום משב רוח אינו יכול לאש התמיד. הרוח מלבה את האש כמו שמלבים סכסוך בין שכנים. רק מי שקפא בלילות המדבר הקרים יבין אל נכון את מי שסוגד לאש, מקור האור והחום, השריפה והכיליון. במדורת האש, שם אלוהים, מקור הברכה והקללה, החיים והמוות, האור והחושך. האש היא העצם הנשגב הקדוש, השליט בעולם ובאדם, שראוי להעריצו ולעבדו. אש התמיד לא תכבה כמו האש הזרה. האש היא הכוח המטהר מן הרע. היא המעלה את

הנשמה בעשן השמימה. משאת הנפש היא להיטבל ולהיטהר באש. האש היא הסמל לנצחון הטוב על הרע.

בתפילת הערב נשאו עובדי האש פנסי רוח שנאבקו בחשיכה שבתוך הקימורים, רקדו בריתמוס של מחול דרווישים וצלצול ענוג של ענבל הנושק לזוג נסחף עם דנדון הפעמונים שעל רגליהם, עד שהכניפו ונישאו ברוח הערביים בברכת הודיה לעמוד האש ההולך לפני המחנה.

ה

בקרוואן סאראי נערכו הנערים להבעיר את העצים שבאח הברזל. הכוך נתמלא עשן שדבק בקירות, בבגדים, בסדינים ובעור. עששית הנפט האירה את פניהם של הנערים, שפלומת זקנקן החלה צומחת עליהן. הנערים דמו לסריסים קדומים בארמונו של החאן, שבאו לעולם כדי לשרת אחרים.

"כאן גרו אנשי השיירות במסעות אין סופיים על דרך המשי. בכל הקרוואן סראיי הגדול הזה אין דייר אחר מבלעדיך", אמר נער אחד וקולו רך וענוג כקולה של אישה.

"מי גר אצלכם?", שאלתי ופתחתי תיבת פנדורה עתיקה.

"כאן התגוררו אנשי שיירות שעשו כאן לילה או שניים והמשיכו בדרכם בבוקר שלמחרת. בשנת 1261 התארח אצלנו נוסע ונציאני ושמו מרקו פולו בדרכו לקיסר סין קובלאי ח'אן. ספרו מלא דברי הבל. הוא התעלם כליל בזכרונותיו מלילות החשק שבילה אצלנו בשקי".

"נוסעים אחרים ודאי נהגו בכם אחרת", אמרתי.

"הו אדוני", צייץ הנער, "בחדר זה, ואולי על המיטה שאתה ישן עליה אדוני הלילה, נרצח לפני כשש מאות שנים מנהיג השיירות עינאללה,

שביקש לתנות אהבים עם נערה ושמה סמירה, שפחה יפהפיה שרכש מאביה בפאתי העיר. סמירה ביקשה את חרותה. כל חפצה היה לשמור על קדושת בתוליה למען אהוב ליבה. לאחר שעיסתה את כפות רגליו של מנהיג השיירות עינאללה, השקתה אותו חלב חם והאיש כבד הבשר, העייף מתלאות הדרך, נפל שדוד קודם שביצע בה את זממו. סמירה שלפה את פגיון הפיפיות הכרוך למותניו ונעצה אותו עמוק עמוק בליבו עד צאת נשמתו. הסריסים שבאו להבעיר את האש והעצים בתוך אח הברזל שבחדרו גילו אותו שותת דם ומפרפר את פרפוריו האחרונים בתוך שלולית דם, מידרדר אל מותו. כל אותו לילה לא נמצאה סמירה. המהומה הייתה גדולה. רק באור ראשון הבחינו במכסה בור המים הפתוח ולאור עששיות נפט ראו את גופתה הצעירה של סמירה צפה על פני המים ושובל שמלתה הלבנה היה לה לכנפיים. סמירה מתה בבתוליה, טהורה כמו ההרים המושלגים של שקי".

שכבתי המום על מיטתי. חרד מפני הבאות. האם הלילה הארוך והקר הזה הוא גם לילי האחרון. האם אמצא את מותי במחנק העשן המתאבך בחדר. האם הנערים הסריסים ינעצו בחזי פגיון פיפיות, כאן על מיטתו של עינאללה.

"לילה לילה אנו שומעים מבין הקמרונים את קולו של עינאללה הזועק לעזרה ומבקש נקמה", אמר חברו של בעל הקול הנשי הרך והענוג, "מן הבור עולה קולה של סמירה ומהדהד בין הקימרונים. סמירה שרה שיר געגועים לאהובה שנגזל ממנה לטובת מנהיג שיירות קשיש ששילם לאביה ביד נדיבה. הזוגות האוהבים שרים מני אז את הבלאדה על סמירה, הבתולה משקי".

הצעיר יצא מן הכוך והותיר אותי בתוך כוך השינה. נסרי העץ האדימו כדם. דייר יחיד בקרוואן סאראי אדיר מימדים, מוכה בדידות כמו לילה. רק רוחותיהם של מאות נוסעים על דרך המשי עדיין מרחפות כאן. בחלל התנגנה הבלדה על סמירה. מן האח עלו קולות נפץ של שרף עצים. בחוץ הבזיקו ברקים והתגלגלו רעמים באלפי בנות קול. הבטתי מבעד לצוהר אל המגדלור בעל הזיקפה הנצחית שהאיר את הדרך לאנשי השיירות. צינור מים חלוד השמיע תרועת אשכבה. פחד כבד מילא את חדרי הלב. נזכרתי במה שאמרה לי פעם בעלת אוב אחת שהביטה אל גלגל עיני וסיפרה כי באחד

מגלגוליי חייתי במרומי הקווקז. בילדותי הייתי רועה צאן, בבגרותי ראש הייתי לשבטי הרועים ולעת זיקנה נבחרתי לחאן של שקי, שהקריבו אל ערש אהבתו נערות בתולות.

שמעתי את זעקותיו של עינאללה ואת שירתה של סמירה שטבעה ביגון. חיכיתי לשווא לאפיריון הנישא על כתפי הסריסים. הקולות, הריחות, המציאות והחלום היו לבליל של תשוקה וחרדה. הכלה, הבתולה, השפחה והסריסים היו לאחת. הם באו לסגור חשבון ישן נושן על פיסגת הקווקז. הלילה אני הולך לשלם על חטאיי מגלגולים קודמים. נשאתי כפות ידיי בתפילה לאש התמיד הבוקעת מאח הברזל וחיפשתי את האור הגנוז שהעניק לעולמנו נעורים, יופי, בת צחוק של בתולה יפהפיה ופגיון חד להב.

1

סמוך לחצות נשמעו דפיקות עזות על דלת הכוך. חשתי שליבי בוגד בי. מול עיניי רצדו רוחותיו של הקרוואן סראיי.

"מי זה?" זעקתי להגנתי. הייתי בטוח שחבורת קושרים באה לבקש את נפשי.

"אל חשש אדוני. בחוץ הטמפרטורה ירדה למינוס עשרים מעלות. באתי להוסיף נסרי עצים לאח שבחדרך ולהשקות אותך בתה חם כדי שלא תקפא בקור העז", זיהיתי את קולו של הנער, שהיה רך וענוג כקולה של נערה. פתחתי את הדלת למחצה. לחדרי פרצו עד מהרה נער ונערה עטופים מכף רגל ועד ראש באדרות צמר כבשים ועל ראשיהם מצנפות פרווה קווקזיות ובידיהם פנסי רוח מפוחמים. הנער הוסיף נסרים לאח הברזל עד שהתאדם באש. ריחו המוכר של שרף העצים עלה מן הלהבות. הכתלים נתמלאו צלליות של תמשיחים חתומי-פשר.

"אני הולך אדוני. אני מותיר אחריי את סמירה. היא תישאר כאן הלילה ותדאג לאש והעצים. היא אמונה לחמם כפות רגליהם הקפואות של אורחי המקום ובשעת רצון אף למעלה מזה", הוא מזג לי מן הצ'ייניק פיילוצ'קה זעירה של תה ירוק וטרק את הדלת. סמירה נעלה את הדלת וריח של יסמין עתיק עמד באוויר. חשתי כי סיפורם

של עינאללה ושל סמירה הולך לחזור על עצמו. לאור הברקים שהבזיקו על הצוהר הזעיר ולאור האש המתנפצת באח ראיתי את סמירה מסירה את האדרת מעל גופה ואת המצנפת הקווקזית השעירה מעל ראשה. שעה השחור והארוך גלש באחת על חופי שדיה הצעירים שחנטו פגיהם כשני כפתורי אהבה. הבטתי בשביל החלב של סמירה. קומתה הייתה כשל ילדה שפסקה לצמוח. על שפתיה הבשרניות ריחפה בת צחוק קלילה. עיניה היו ממלמלות תפילה אל מול האש היוקדת.

"הבאתי לאדוני חלב טרי הישר מן העטינים. לפני שעה קלה חלבתי בדיר", אמרה. "בעוד רגעים אחדים יתחמם החלב מעל אח הברזל. בחלב הוספתי דבש דבורים מתוק שטעמו כטעם פרחי אביב במדרונות ההרים. אני אחמם את כפות רגליך הקפואות אדוני, החלב החם והמתוק יחמם את קרביך ושינה מתוקה תוביל אותך לעולם שכולו טוב". אם לא אשתה היא תיעלב. אם אשתה וארדם, מחר ימצאו את גווייתי הדקורה מתחת לערימות השלג ההולכות ומתגבהות. פיזמתי ביני לביני פסוק ישן "מים שאל חלב נתנה".

"כפות רגליך קפואות אדוני", אמרה סמירה וכפות ידיה החמימות שפשפו ולחצו את כפות רגליי ברוך ובעדנה, כאילו נגעה בחוטי עצב סמויים שהצליחו לגרות ולהזרים דם חם אל שולי בטני ומשם נפלו מפלי הדם כאשד סוער אל כפות רגליי. חום נעים ריקד בעמוד השידרה שלי, החלב החם והמתוק חלחל אל חלל הבטן. הייתי כהלום יין. נפשי יצאה לחפון בכפות ידיי את שני גוזליה. הבטתי בצוהר וראיתי את המגדלור המזדקר, מתוח ומאיר את דרכם של אנשי השיירות.

"סמירה, ספרי לי על חיירך", ביקשתי.

"מה יש לי כבר לספר?!"

"בכל זאת", ביקשתי.

"אני כאחת הבנות של שקי שלא תינשא לאיש ולא תחבוק עולל אל פטמותיה. הנער שאהבתי יצא לחטוב עצים בהרים התלולים ונפל אל התהום. גופתו הקפואה נתגלתה לאחר הפשרת השלגים".

"ומה מעשייך בימים אלה?"

"בימים אני מתפללת שהלילות יהיו קפואים ואני אחמם את כפות רגליהם של אורחי הקרוואן סאראי. במעט הכסף שיתנו לי אצא לחפש את אושרי בדמות תבניתו של הנער שאהבתי".

"החאנים בארמון שבראש הרכס אהבו נערות צעירות כמוך".

"למחרת בבוקר יצא שמן לשימצה ואיש לא רצה בהן עוד", אמרה וכפות ידיה הלוהטות העפילו מכפות רגליי אל הקרסול, זחלו כנחש מן הירך אל הברך. הר הגעש עמד לפי התפרצות. סמירה הייתה לכוהנת במקדש עובדי האש. היא ליבתה את מדורת הפולחן כמו ביקשה להקריב למולך מנחת ערב. כפרשית מנוסה היא נישאה עד מהרה על האוכף ודהרה בדהרות אימה כדי לגאול את העולם מפני עצמו. הסוס נענה לפרשית שפילסה דרך בין הררים של אש ושל סופה, עד שהיה לרכב אש. סמירה הכניפה ונישאה בחלל. השניים זעקו אל האש היוקדת שבאח הברזל. זרמי הלבנה שטפו את היקום, את הסוס, את סמירה ואת המגדלור שאורו הלך והתעמעם לבלי הכר. הושטתי לה את ספל החלב המהביל והיא מצמצה בשפתיה בעונג עילאי. ליטפתי את שיער ראשה ונשמתי אל קרבי את ריח עורה שהיה ספוג ריחות יסמין מהול בשרף עצים וחלב חם ומתוק.

סמירה הגישה אל שפתיי את ספל החלב ששוליו הכילו את נשיקת האש שלה. החלב החם והמתוק חלחל לתוכי במתיקות נעימה. גופי שב ונעור לחיים אך בשמורות עיניי דבק המוות. אינני יודע כמה זמן חלף, אולי שעות, אולי רגעים ואולי נצח. ריחפתי בין חלום למציאות. כאב עז ננעץ כפגיון חד באיזור החזה שלי ובראשי הדהדו מהלומות קורנס.

פקחתי את עיניי. רגליי היו קפואות. האח היה כבוי. ספל החלב נעלם כאילו בלעה אותו האדמה. סמירה לא הייתה בחדר ורק ריח ישן של שרף עצים מהול בחלב מתוק עמד באוויר הדחוס.

"אדוני ישן שינה עמוקה", אמר הנער בעל הקול הנשי הענוג. "לבל תקפא בקור העז, במשך הלילה ניסיתי לשוב ולהסיק את האח ולהגיש לאדוני צ'יניק של תה ירוק או קנקן חלב חם מהדיר שלנו מהול בדבש פרחים מן ההרים". הנער הוריד מזרועותיו ערימה של נסרי עצים ועד מהרה האדים אח הברזל והקירות פשטו צורה ולבשו צורה וגוון אדום מילא את החלל ואני חיפשתי בלהבות את סמירה אהובתי. קרני שמש חיוורות ניסו להבקיע מבעד לצוהר המפוחם. פתחתי את האשנב לרווחה עד שהייתי נתון למיתקפה של חמצן זך של לילה מושלג שחיפש מקלט בריאותי. הפנס שעל המגדלור היה כבוי. עד מהרה חזר הנער ובידו קנקן חלב מהביל.

"שתה אדוני. זהו חלב טרי ומתוק", אמר הנער בקולו הענוג.

"לאן נעלמה סמירה?" שאלתי במבוכה.

"אדוני", אמר בסלחנות, "הו, סמירה מתה לפני שש מאות שנה, כששיירות סוסים וגמלים נסעו מסין ומהודו, חצו את הקווקז ועברו דרך הקרוואן סאראי שלנו בשקי". הנער הביט בתמיהה שעל פניו והוסיף: "אדוני, לא פעם סיפרו אורחינו על ביקוריה הליליים של סמירה. אינני יודע אם להאמין להם אבל גם אני שומע בלילות מבין הקימורים האפלים את זעקותיו של עינאללה המבקש נקם. לעיתים אני שומע את שירתה הקסומה של סמירה הבוקעת מבור המים, כשהיא שרה בלדה עתיקה על נערה שהייתה מוכנה ליטול חיים ולשלם בחייה על אהבתה".

יצאתי אל הבוקר הלבן. נעצתי מבטי בבור שבחצר, בציפייה לפגוש את סמירה אהובתי שרה בלדה על חיים ומוות, על אור ועל חושך, על אהבה וגעגועים.

הנהג קרע אותי מהרהורי ואמר: "אדוני, הלאדה שלנו קפאה הלילה למוות. במוסך מנסים להחיות אותה מחדש" ואני פוסע הייתי אנה ואנה על דרך המשי, בעקבותיה של סמירה אהובתי.